

ÚČASTNÍCI ZÁJEZDU:

Posádka 1 - Defender - vedoucí zájezdu Petr „Low“ a Lenka „Tatarka“

Posádka 2 - Discovery II - Petr DII „Uďa“ a Radka „Heduš“

Posádka 3 - Defender Pikachu (čti pikaču) – Tomáš, Milča a Franta

Posádka 4 – Mercedes G400- Bořek a Magda

Posádka 5 – Toyota 80 – Roman a Dano „Albánec“, „Dundee“

Posádka 6 – Jeep Commander – Jiří a Jiří

„NA BĚLEHRAD!“
(Švejka 1914, Low 29/06/2010)

915 km: Praha-Brno-Bratislava-Budapešť-Bělehrad – ▲ kousek za Stepojevac

Natěšeni na další dobrodružství v Albánii nasedáme v 7,40 do našeho mazlíka a vydáváme se na druhou expedici do této pro nás úžasné končiny. Svítí sluníčko a teplota na teploměru doma (na sluníčku) stoupá až k 33 °C. Cesta bude tedy náročná. Prahou projíždíme celkem v pohodě a tak jsme na sjednaném „startovacím bodě“, kterým je opět parkoviště u McDonaldu na 4. kilometru dálnice D1, včas. Dáváme si snídani. Těsně po 9,00 hodině přijíždí Low – šéf Cestoffky a náš průvodce. Jako spolujezdec s ním jede „malá Tatarka“ Lenka. Procházíme standardní, ale nutnou, kontrolou dokladů. Čekáme na další posádku. Ve čtvrt na deset na parkovišti staví jasně žlutý defender. Pikachu. Seznamujeme se s Tomem, Milčou a Frantou. I je čeká kontrola dokladů a pak už nasedáme do aut a v půl desáté opouštíme parkoviště. V půl dvanácté zastavujeme na ČS OMV před Brnem, kde již na nás

čekají další účastníci zájezdu: Bořek a Magda v Mercedesu G400. Probíhá standardní představení a nevyhnutelná kontrola dokladů: pasy, pojištění do zahraničí, technické, zelená karta, léky, alergie. Po čtvrt hodině jsme zase všichni v autech. A hurá! Na Bělehrad. Ten je totiž dneska cílem cesty. Tedy někde v okolí Bělehradu nějaká loučka na bivač. Podle původních plánů se tady měla připojit ještě jedna

posádka, ale má zpoždění a tak nás budou dohánět po cestě. Chvillemi si v autě připadáme jak v kuřatárně – jak tak o sebe drou plastové lahve s vodou, vydávají zvuk jako kuřata. V 12,20 přejíždíme řeku Moravu, jsme na Slovensku. Kupujeme si měsíční dálniční známku. Na východě se sice objevuje sem tam mráček, ale teploměr nám ukazuje 27 stupňů. Asi po hodině jízdy zastavujeme na ČS OMV za Blavou, abychom naplnili bříška našim vozítkům. Vzhledem k tomu, že posádka ze Slovenska má nějaké technické potíže s klířákem, vyrážíme na další cestu bez nich. Dohánět nás tedy budou posádky dvě. Poslední posádku pak přibereme až v Černé Hoře. Ve dvě hodiny vstupujeme na území Maďarska. Ještě na Slovensku platíme dálniční poplatek na maďarské dálnici. Před čtvrtou hodinu se dostáváme do kolony, naštěstí je ale asi jen 2 km dlouhá (nebo že by krátká?) a tak po 5ti minutách pokračujeme

naším obvyklým tempem kolem 110 km/hod a lehce po čtvrté najíždíme na dálnici M5. Při krátké pipi pauze se dozvídáme, že posádka z Toyoty je za námi asi 100 km a tak pokračujeme pořád zatím jen ve čtyřech. Na další cestě pak hledáme ČS MOL, abychom ochutnali, na doporučení našeho pana vedoucího, maďarský gulášek. Bohužel ale frekvence ČS na maďarských dálnicích je značně nižší,

než jsme zvyklí od nás. MOLky jsme potkaly jen 2 a na ani jedné už guláš nebyl. V 17,50 dorážíme na Maďarsko - Srbskou hranici. Maďarskou stranou procházíme bez problémů, na Srbské je trochu fronta. I přesto jsme ale 10 minut po šesté v Srbsku. Kousek za hraničním přechodem zastavujeme na další tankování – do aut i do nás. Tady konečně mají ten maďarský guláš. Venku je stále 31°C, sedíme tedy uvnitř. Po večeri si ještě kupujeme kávu a přesouváme se ven a čekáme na Slovenskou posádku, která by měla být již 30 km před hranicí. Posádka, která se měla připojit v Brně, bohužel z technických důvodů nedorazí vůbec. V 19,30 přijíždí Toyota s Romanem a Danem. Procházejí vstupní prohlídkou, tankují a před ¾ na 8 už zase pádíme. Na Bělehrad! Chlapcům na Toyotě nefunguje světlo a tak musejí snést poznámky typu „No, alespoň, že ten klířák je OK“ a podobně. Cestou platíme mýtné na Srbské dálnici a deset minut před desátou vjíždíme do Bělehradu. Bělehradem projíždíme v pohodě a v půl jedenácté máme hluk a světla Bělehradu za sebou. Míříme na jih. Po jedenácté Low odbočuje za městem Stepojevac do polí a hledá místo pro bivač. Bořek musí přeparkovat auto, protože se mu předeek malinko potápí do tajné říčky pod trávou nebo jen bahna, kolem nás se v mžiku

vyrojilo snad miliony komárů. Není to sice nic moc, ale nakonec zůstáváme. Někteří odchází rovnou do stanů, jiní pokračují v seznamování. Během večera pomalu ubývají zásoby- jedna láhev Fernetu se do Albánie rozhodně nepodívá, stejně jako půl lahve Slovenské Borovičky.

DEN 2 30. června 2010

Na dosah Albánie

367 km: ▲ Stepoevac – Valjevo – Požega – Užice – Nova Vargoš – Prijepolje – Gostum – přechod SBR-MNG – Bijelo Polje – Berane – Plav – Gusinje – ▲ kdesi v údolí poblíž Vusanje

Dnes je v plánu asi 300 km jízdy, bivak bychom měli rozbít v horách kousek od Albánských hranic v Černé hoře. Podle dohody je odjezd plánován na 8,00. Nám pro jistotu zvoní budík už v 6,00. Co nám? Petrovi! Posouváme vstávání až na sedmou. Budeme vyrážet jen po krátké ranní hygieně a snídat se bude na nějaké ČS.. Při odjezdu z našeho skoro polního bivaku „padá“ Toyota do škarpy, poté co si Roman nechtěl na druhé straně odřít auto o větev – tak si pro jistotu urval lem blatníku. A to se vyplatí. Asi po 25 minutách, kdy se Toyotu snaží vytáhnout nejprve Pikachu a pak i Bořek, jsme na silnici a pádíme na snídani. Mimochodem: Bořek při couvání málem do škarpy hupsnul také. Asi po 20-ti minutách si kupujeme na ČS kávu a Lenka přináší borůvkový a rebarborový koláč mamky Lenky. Moc dobrý.

V 9,30 opouštíme napapkaní ČS a vzápětí malinko kufrujeme. Low to tedy nazývá navigačním vzrušením, aby prý udržel naši pozornost, ale my víme své. Také si za to vysluhujeme poznámku „Ta zelená potvora s velkou hubou zůstane doma“ (proč tuto poznámku? No možná někdy později...). Po dvanácté dáváme asi půlhodinou pauzu na krmení a vyprázdnění. Projíždíme náhorní plošiny ve výšce ca 1 000 m.n.m., míváme Zlatarsko jezero, kde nám cestu mírně komplikuje oprava silnice. Kolem půl druhé projíždíme městem Nova Varoš a my si děláme krátké hledací cvičení kvůli cvrkání = vypnutí radia, otevření oken, hlavy z auta a posloucháme, kde tak asi to může být. Když ale zastavujeme, cvrček docvrkal. Před ¾ na 3 přijíždíme na hranici Srbska s Černou horou. Průjezd hraničním přechodem trvá asi 35 minut. Potkáváme kluky, kteří jedou z Albánie, a tak se Low ptá na aktuální situaci silnic v Albánii, jak jsou průjezdné či neprůjezdné cesty a kde jsou jaké závaly. Na hranici platíme 10 € ekologickou daň pro Černou horu.

Před půl pátou přijíždíme do Berane, kde chceme natankovat. Chvilku hledáme ČS, což se nám nakonec daří. V místním obchodě dokupujeme zásoby - my tedy jen baterie do navigace, ostatní hlavně vodu. Nad horami se začíná černat, sem tam se objevují i blesky. Teplota poklesla na příjemných 26 °C. Po páté hodině zastavujeme na kávu. Spouští se pěkný liják, ale po chvilce přechází v mírný déšť. Po půlhodinové pauze opět nasedáme do aut a vydáváme se na další cestu. Před sebou máme ca 50 km do dnešního bivaku, cestou bychom ještě měli v Plavu nabrat poslední posádku.

Do Plavu přijíždíme lehce po ¼ na 7. Snažíme se vysílačkou spojit s poslední posádkou. Spojení ale nefunguje. (Jak nefunguje? Řekněte rovnou, že mi ho neumíte navázat! – pro neznalé naše oblíbená hláška z Tankového praporu). Nakonec tedy Low telefonuje a zjišťuje, že chlapci jsou

v Andrievici, asi 20 km od Plavu. Sjíždíme tedy ze silnice k řece, kde budeme na chlapce čekat. U řeky táboří cikáni. Jdu s Lowem na fotolov. Nejdříve nás odhánějí, hlavně cikánky se nechtějí fotit, nakonec ale přece jen pár fotek ulovím. Jeden z cikánů myje kyselinou pánev na burek, kterou mu donesl domorodec. Žádné rukavice, žádné ochranné prostředky. Když mu kyselina vyšpláchne na botu, jde si ji omýt čistou vodou a pokračuje. Cikánky v ohni opalují kabely. Pozorujeme místní rybáře, jak v řece muškaří. Déšť pomalu ustává, už jen drobně mrholí. Po sedmé hodině máváme na Jeep a vítáme se s poslední posádkou letošní výpravy – Jirkou a

Jirkou. Spojení vysílačkou nefunguje, protože kluci mají jiný typ vysílačky- PMR a tak Low fasuje do auta ručku.

A jdeme se zase vozit. Před osmou hodinou přijíždíme do nádherného údolí k vesničce Vusanje, kde dnes budeme tábořit. Jsme vzdušnou čarou asi 5 km od místa, kde budeme, pokud vše půjde v pohodě, kempovat v údolí řeky Valbone. Opět začíná drobně pršet. Prostředí je opravdu luxusní, obklopují nás vysoké hory, v jejichž stráních se válí mlha. Možná že to jsou mraky. Stavíme bivak, připravujeme večeři, Péťa griluje maso. Sbíráme dříví na oheň. Před devátou padá tma. Déšť ustává a tak usedáme k ohni. Postupně se vytrácíme do stanů.

DEN 3 1. července 2010

Tak jsme zase tady, Albánie!

121 km: ▲ kdesi v údolí poblíž Vusanje – Koplik – Zagore - ▲ kdesi mezi Zagore a Boge

Ranní přípravy před cestou, tj. snídane, hygiena a balení, nám zabírají kolem 1,5 hodiny a tak vstáváme po sedmé, abychom do plánovaného odjezdu v 9,00 hodin všechno v pohodě stihli. Tomáš a Jiří nám říkají, že ráno po šesté jel po cestě traktor a tak diskutujeme, co tady v té končině asi tak mohl dělat. Údolím se táhne oblačnost, jsme tu jak v nebi. V devět jsme všichni ve svých autech a vydáváme se na cestu k Albánským hranicím. Vracíme se údolím do městečka Gusinje.

Cestou průběžně zastavujeme na focení. U jednoho z vývěřů se Tomáš, Franta a Roman koupou. Pro ostatní je to úžasná podívaná. Voda musí být neskutečně ledová, nad hladinou se válí jemný opar. Obdivujeme „malého“ Frantu, že do téhle ledárny také vlezl a odměňujeme ho potleskem. V Gusinje se ještě zastavujeme u lučních jezírek a kolem půl jedenácté se vydáváme na cestu k hraničnímu přechodu. Cestou potkáváme partu geodetů a tak Pikachu neodolá, staví, navazuje kontakt a dělá s nimi několik fotek. Za odměnu jim

dává několik plechovek českého piva. U další party geodetů už nezastavuje, tolik piva prý zase nemá.

Před jedenáctou hodinou jsme na hranicích do Albánie. Po nezbytných formalitách a ručním zapsáním našich jmen a aut do sešitu na albánské straně přechodu, u kterého asistovali toho 3 (!) celníci, vjíždíme v 11,25 do Albánie. Kousek za hranicí potkáváme bagr, který odhrnuje z cesty kamení (tak to vypadá na stavbu nové a široké cesty – to civilizace se pomalu, ale jistě vkrádá do této země) a tak chvilku čekáme, než nám udělá místo, abychom mohli projet. Jedeme nám už známou krajinou, potkáváme ženu, s Péťou se trochu přeme, tvrdím, že jsme ji tu potkali i vloni. Potkáváme také bílého koně, nachlup ve stejném místě jako před rokem (byl jen na druhé straně cesty).

V jednu hodinu jsme na „golfovém hřišti“, nám tak dobře známém z loňského roku.

Ukazujeme ostatním díru ve skále, ke které jsme se loni vydali a řeku, kde Petr utopil foťák i sebe. Oproti loňsku je ale vody podstatně méně. Dohadujeme další postup cesty, děláme společné foto a dáváme si obědovou pauzu. Kolem druhé hodiny „golfáč“ opouštíme. Další naší zastávkou jsou sádky, kde si někteří kupují pstruhy k večeři. Proti loňsku jsou pstruzi naopak výrazně větší. Pstruzi vypadají spíš jako

malí delfini! Pozorujeme nám známý rituál zabíjení a vyvržení ryb a obdivujeme psí boudu značky Calex. Ve 3/4 na 3 vyrážíme na cestu směrem vzhůru do sedla ve výšce 750 m.n.m. vzdáleného 21 km. Sedlem projíždíme ve 3/4 na 4. Následuje 13 km směrem dolů do nadmořské výšky 32 m.n.m.

Po půl páté přijíždíme do prvního albánského města – Kopliku. Vyměňujeme peníze a v pět hodin vyrážíme směr Shkoderské jezero. Teplota se opět šplhá k 33 °C. Asi po čtvrt hodině

jízdy zastavujeme u jezera, kde jsme předpokládali, že budeme dnes kempovat. Low na nás zepředu z vysílačky volá: „Úďo, pojď rychle sem, máš tady kolegu, asi nestačil zabrzdít“. Ale chyba lávky. Kousek od břehu ve vodě sedí Mercedes. Posádka vystupuje. Opálený a tělnatý muž otevírá kufr, vyndává kýbl. A začíná auto mýt! V úžasu jedeme kousek dál po břehu, hledáme místo pro bivak. Moc se nám tu ale nelíbí a tak opět nasedáme do aut a vyrážíme směr hory, abychom někde cestou našli nějaké příjemnější místo, nejlépe i s koupáním pro Pikachu. Před tím ale ještě v Kopliku zastavujeme v obchodě, abychom doplnili zásoby jídla na 2 následující dny, které budeme trávit v horách.

Po několikerém pátrání po bivaku u vody, kterou jsme vůbec nenašli (koryto je vyschlé), Low asi ve 1/4 na 7 určuje jako místo pro bivak loučku hned u silnice. Moc se nám to nelíbí a tak se

s Petrem vydáváme na průzkum cesty, kterou vidíme kousek před sebou. Cesta vede směrem do lesa, ale kousek nad silnicí je mezi stromy prostor, kam se vejde a budeme stromy odděleni od silnice. Navíc kousek pod silnicí vidíme i malou nádrž (pravděpodobně pro zvířata). Rozbízíme tábořiště, sháníme dřevo na oheň. Někteří odvážlivci (Milča) se vydávají na koupání do nádrže, někteří se sprchují z Pet lahve, my využíváme zapůjčenou teplou sprchu. Dochází i na pstruhy (tedy na pstruži, jak říká Low) – jedni se pečou

na másle na pánvi, někteří se potí v alobalu v ohni. My varíme těstoviny a Petr připravuje jednu ze svých neobyčejných a neopakovatelných směsí z masa. Sedíme u ohně, popíjíme, klábosíme. Od nádržky k nám doléhá kvákání žab.

DEN 4 2. července 2010

Krásy národního parku Theth

37 km: ▲ kdesi mezi Zagore a Boge – Theth - ▲ kdesi v údolí u řeky Shale poblíž Thethu

Celou noc nám koncertovaly žáby. No, koncertovaly! Kravál to byl! Hrůza. Dokonce jsem v tom řevu rozeznávala jasné „Brekekeke“. Za tohoto žabího randálu ráno balíme, snídáme. Vydávám se k nádrži ten kravál a jejich autory natočit. Jako by to ty potvory věděly, ztichly. Nakonec se ale přece jen trochu rozpovídaly. Mezitím, co jsem žáby přemlouvala, aby se předvedly, prošlo naším tábořištěm stádečko krav. Jedné z krav pravděpodobně zavoněla naše káva, kterou Petr skovával jako třeshinku

ranní snídane, a tak ji převrhla a dávala si do nosu. Bořek Petrovi objasňoval, že mu tam ta kráva chtěla dát asi mlíko ☺

Lehce po půl desáté opouštíme stanoviště a vydáváme se na cestu do údolí Thethu, kde bychom se měli setkat s Lowovým známým Tomem. (to ještě netušíme, že ho známe taky). Nabíráme u pramene pitnou vodu, trochu se tu na nás škorpi žena, která žene stádo ovcí. Jenže ty se našich aut nějak bojí a tak odmítají pokračovat v cestě. Paní se alespoň upravuje pro naše objektivy a dohání své stádo, které vzalo zpátečku. Přejíždíme sedlo ve výšce 1640 m.n.m., kde fotíme panoramata. Stoupáme ještě kousek výš, do výšky 1660 m.n.m., kde zastavujeme u sněhové laviny. Osvěžujeme se ledovou vodou vytékající z laviny a pořizujeme pár fotek. Začínáme sjíždět do údolí Theth.

Po dvanácti kilometrech, ve výšce 828 m.n.m. zastavujeme u vodopádu, kde Pikachu, Franta a Petr noří svá těla do ledové vody. Při bleskurychlém potopení svého těla si Petr naráží zadní (sedací) část. Ostatní se spokojují pouze s focením. Petr také loví kámen, který končí v našem autě. Bude převezen na naši zahradu. Ve vysílačce už slyšíme Toma: „Vítejte v Thethu“. U

vodopádu se k nám přidávají 3 místní kluci, kteří se lepí na Pikachu a na nášlapech se vezou dolů do vesnice, kde zastavujeme u místního tábořiště.

Podél řeky přichází Tom, Petra a.. Dominik. Dominik! To mělo být poznávací znamení, když jsme se Lowa ptali, jestli známe Tomáše taky. Dominik, jeden a půlletý čipera, který nám na Jihlavě ochutnával auto a na svém plastovém autě měl samolepku Land Rover. Objednáváme si kávu, místní domácí sýr a chléb. Odpočíváme ve stínu stromů, klábosíme. Čekáme na chléb, který se peče. Tomáš kupuje pro jistotu od Pikachu něco nafty. Kolem druhé hodiny se s námi Tomáš, Petra a Dominik loučí. My konečně dostáváme horký chléb a úžasný sýr.

Kolem půl třetí opouštíme tábořiště. Tentokrát se lepí kluci na auto nám. Naštěstí jedeme jen kousek k místní červené škole, kde děláme společné foto. Na škole mě uchvacuje namalovaný Jelen Větrník! Po společném fotu vyrážíme na další cestu, cílem je tentokrát vodní elektrárna. Cestou přejíždíme brod. Můžeme si sice vybrat okliku přes most, ale přestože Petr vodu po loňských zkušenostech stále ještě moc nepobírá, stejně jako ostatní se pouštíme do řeky. Brod nakonec v pohodě zdoláváme. U elektrárny zastavujeme po necelé půlhodině jízdy. Low jde zjistit, zda vůbec někdo v elektrárně je a jestli nás pustí podívat se dovnitř. Máme štěstí. Asi 15 min trávíme v elektrárně focením všeho možného, včetně obrázků panny Marie a Ježíše na rozvodné skříně.

Kolem 4. hodiny zastavujeme u řeky, kde dnes budeme nocovat. Jsme 492 m.n.m. a kolem nás se tyčí až do výšky 2 000 m nádherné pohoří. Vyrážíme se podívat k blízkému vodopádu. Prolézám kamenné plotny vymleté vodou a fotím. Je tady tak krásně, že se rozhodujeme pro koupel. Petr se vrací k autu pro plavky. Voda je ledová (asi 11 °C), po chvilce stání v ní mi začínají mrznout kotníky a prsty na nohou.

Přesto se nakonec do vody noříme a smýváme prach z celodenní cesty. Po návratu do tábořiště sháníme dřevo na oheň, vaříme, večeríme. (rozuměj: Petr vaří, večeríme oba).

Milča s Fandou vytahují badminton! Low a Lenka si nastavují židle tak, aby viděli: „Vidíš, máme to tu i s Wimbledonem! A z první řady!“

Večer opět sedíme u ohně.

DEN 5 3. července 2010

Autobusová zastávka jako z jiného světa

122 km: ▲ kdesi v údolí u řeky Shale poblíž Thethu – Ndreaq – Kir – Mes – Shkoder – Qyrse – Karme - ▲ na molu v přístavišti Komani

Vstáváme v 7,00 hodin, v osm odjíždíme z bivaku. Zastavujeme se na „okuk“ starého mlýna, který jsme včera míjeli, a pak míříme druhou stranou údolí do Komani. Cestou potkáváme pána z elektrárny a tak ho kluci z Toyoty berou s sebou. Cestou několikrát zastavujeme na focení – ve vesničce fotíme most přes říčku, kde se dá, fotíme panoramata, klikaté cesty, po kterých jedeme.

V 10,10 projíždíme sedlem v nadmořské výšce 1 204 m.n.m., abychom

během následující hodiny a 12ti kilometrů sestoupali do výšky 468 m.n.m., kde se zastavujeme v baru a obchodě u „autobusové zastávky“ na kávu. V obchodě mají všechno podstatné: kafe, kolu, leštadlo na boty, prášek na praní a sirky.

Dáváme si 30ti minutovou pauzu. Zjišťujeme, že se nám asi zbláznil teploměr na autě: hlásí nám 19 °C, přitom ale venku padají mouchy vedrem. Přijíždí nákladňák s dobyt看kem. Když si vzpomeneme na tu

cestu, kterou jsme jeli, tak raději ani nemyslíme na to, jak to ta telata a kozy zvládají. Ve stoje. No hrůza.

Osvěžení kávou dělané v „džezvě“ v 11,40 odjíždíme a čeká nás dalších 9 km cesty klesání s převýšením (nebo snad přenížením) 225 m. Ve $\frac{3}{4}$ na 1 zastavujeme na koupání. Potkáváme tu paní, která nahání své stádo krav. Bez váhání vyhrnuje sukni a šup do vody. Brodí. Během chvilky je na druhé straně. Low se prodírá proti proudu, aby se jím následně nechal unášet. Jen aby si nenamlátil zadnici, přece jen máme před sebou ještě spoustu kilometrů. Na druhé straně řeky se koupou místní mladíci. Všimli jsme si jich, když jsme sjížděli údolím. Jeden z nich má nějaký kalašnikov, či co! Snaží se ho před námi schovat. Potkáváme zde také Patrola ze Zlína – jsou v Albánii 14 dní a jedou od Ohridského jezera.

Asi po $\frac{3}{4}$ hodiny se vydáváme opět na cestu. V půl třetí zastavujeme ve městě Mes (82 m.n.m.). Nejprve fotíme starý turecký most. Most se jmenuje Ura e Mesit a někdy kolem roku 1770 ho nechal postavit nějaký paša. Jdeme do restaurace na pozdní oběd, za 600 leka na osobu máme maso, zeleninový salát a hranolky. Ve $\frac{3}{4}$ na 4 opět vyrážíme na cestu. Projíždíme okrajem města Shkoder, tankujeme, snažíme se najít nějaký slušný obchod, kde bychom doplnili zásoby, což se nám na druhý pokus daří. Kolem 4 zastavujeme u přehrady na koupání, ale po chvilce váhání odjíždíme, neboť ani Pikachu nevyhodnotí tuto vodu jako vhodnou ke koupání.

Jedeme podél přehrady směrem na Komani, kam dorážíme před půl sedmou. Zastavujeme ve městě u baru, kde si někteří dopřávají osvěžení v podobě kávy nebo limonád. Já si dávám nanuka. Low jede do přístavu, aby zjistil, zda nás nechají přenocovat přímo na molu. Ráno bychom tak mohli v klidu vstát a nemuseli bychom se přesouvat. Bivak

na molu nám je povolen a tak se tam, podle Lowa 3 kilometrovým tunelem přesouváme. Když pak Lowa, upozorňuji, že nám visí bulíky na nos, že ten tunel rozhodně 3 km nemá, maximálně tak jeden, tak odpovídá, že ho kus už zboursali. Ten má prostě odpověď na všechno. Navíc si opět vysluhuji poznámku o zelené potvora s velkou hubou.

Low mě prosí, abych mu vyfotila jeho Defika opřeného o pachole.

Ptám se ho, proč ho zaparkoval tak blízko. „Když ono mě to nějak nebrzdí, tak co?“. Doufám, že to ví Lenka, jako jeho spolujezdec! Na molu se rovnáme na celkem omezený prostor tak, abychom ráno nepřekáželi, až budou vyjíždět auta z trajektu. Je tu celkem klid, pohybuje se tu pár lidí. Jirkové si berou ubytování v místním hotelu. My se s Petrem snažíme poupravit zahrádku a upevnění stanu na ní. Uvolňujeme zahrádku a podkládáme ji kanystrem, abychom se dostali ke šroubům, a doufáme, že nerupne. Šrouby utahujeme a obalujeme kouskem gumy, kterou nacházím na přilehlém „vrakovišti - smetišti“, aby nám neudělaly díru do střechy (jsou dost dlouhé nebo je zahrádka nízká, no to ví jen Petr). Večer sedíme nad přehradou a popíjíme, Low v restauraci nad barem objednává večeři. Obsluze dává pokyn: „Až to budeš mít prepear, tak Hũũ make“, což v překladu znamená, aby na nás zahulákal, až to bude připravené. Je prostě bez zábran, domluví se všude! Máme standardní výbornou večeři - maso, hranolky, salát za 600 leka na osobu. Na ráno Low ještě objednává na 8,15 snídaní. Po večeři pokračuje sezení v baru nad vodou. Konečně taky dochází na vtip, ze kterého je zelená potvora s velkou hubou: „Zvířátka se rozhodnou, že pojedou na výlet. Večer se sejdou na poradě. Lev říká: „Na výlet pojedeme do ZOO.“ A žába na to: „Áaaaaaa proooooooc doooooo ZOooooooooo?“ „Vyrážíme už v šest ráno...“ říká lev a žába zase: „aaaaaaa proooooooc táááááák brzyyyyyyy?“ „Taky si vezměte svačinu a pítí,“ „aaaaaaa proooooooc svááááááčiinuuuuuu?“ V tu chvíli se lev naštvě a řekne: „A ta zelená potvora s velkou hubou nikam nepojede!“ A žába na to: „Chudááááák

krokodýýýl, ten se tááááák těšil“

To se může stát jen nám! Podruhé!!

45 km: ▲ na molu v přístavišti Komani - - Fierze – Bajram Curi – Valbon – Rragam -
▲ v údolí řeky Valbone

Ráno vstáváme před osmou hodinou. Ke snídani máme 2 masové klobásky, smažené vejce, sýr, pečivo a kávu. (400 leka/os.). V přístavišti je už pěkně živo! Přijíždí několik dodávkobusů s lidmi. Pak dokonce i velké autobusy. Molo se začíná naplňovat lidmi a auty. Zjišťujeme, že disco nám „sedí na zadku“. Po nastartování se ale měch dofukuje. Uf, to jsme si oddechli. Obchází nás několik prodejců a nabízejí nám fíky, nějaké ořechy, kreky apod. Kluci z Jeepu zjišťují, že mají vybitou baterii. Low tedy nejdříve popostrkuje Jeepa tak, aby bylo možno se dostat do motoru, a pak už přicházejí na řadu Lowovi startovací kabely. Připlouvají menší loďky, loďkobusy, které přivázejí nebo odvázejí místní lidi. V jednu chvíli je na molu tolik lidí a aut, že z toho máme pocit, že se sem už nic jiného nevejde. Pěkný mumraj! Dodávkobusy odvázejí lidi, kteří připluli na loďkách. Po deváté hodině, když se za zatáčkou objevuje trajekt, začínají přístavní pracovníci vyhánět auta, která nepojedou trajektem, my platíme 500 leka přístavní poplatek.

Trajekt přiráží asi v půl desáté, vyjíždí auta a začínáme se naložovat my. Tentokrát je při naložování trochu divočina. Loďaři nás neustále směřují do úzkých „tunelů“ na kraji trajektu, my jim vysvětlujeme, že budeme mít problém z aut vystoupit, ať tam dají menší auta, že tahle jsou velká. Nakonec se trochu proti jejich vůli sami stavíme na zád', Low s nimi živě diskutuje, nakonec to asi berou nějak na vědomí a nechávají nás na zádi. Navíc zjišťujeme, že nás asi vzali při placení trajektu na hůl: platili jsme 5 000 leka za auto a 1 000 leka za jednu osobu, zatímco ostatní prý platili méně. Vybalujeme židličky, vaříme si kávu. V půl jedenácté trajekt odráží od břehu a nás čeká úchvatná cesta mezi bílými skalami, po tyrkysové modré řece. Sice v ní, jako loni, stále plavou odpadky, ale vypadá to, že o dost míň. I tady musíme konstatovat, že proti loňsku je o ca 1-2 metry vody méně.

Ve 3/4 na jednu přiráží trajekt k molu ve Fierze. V jednu hodinu jsme opět na pevné zemi a vyrážíme směr hory a údolí řeky Valbone. Prašnou cestou přijíždíme do Bajram Curi. Zjišťujeme, že nám asi utíká měch. Už včera večer po operaci se zahrádkou a stanem jsme ho měli prázdný, ale po nastartování motoru se auto zase zvedlo, takže jsme tomu nepřikládali moc velkou pozornost. Zastavujeme na pipi pauzu a domlouváme se, že cestou najdeme nějaké místo na koupání a my se tam pokusíme s Lowem nějak to opravit. Jedeme kamenným řečištěm řeky, cesta je docela náročná a naše kolo dostává zabrat. A my také. Cítíme každý výmol, každý kámen. Žádné vhodné místo na koupání nenacházíme a tak stále pokračujeme hlouběji do údolí. Ve 3/4 na 3 začíná pršet.

Ve tři hodiny dorážíme na místo, kde budeme dnes nocovat, a ozývá se první hrom. Jsme v nadmořské výšce 1093 metrů, kolem nás se tyčí dvou a půl tisícovky, kousek vedle nás brblá voda v říčce. Je tady opravdu krásně. Chvilí sedíme v autech a skrz vysílačku diskutujeme opravu měchu. Petr všem oznamuje tajemství, že náhradní měch má, ale že je trošku starý a uchází. Pikachu konstatuje, že je to vskutku skvělý náhradní měch. Low raději nic neříká, jen se culí, kroutí hlavou a

myslí si své. Asi po 10ti minutách se zdá, že je po bouřce. Za horami se sice ještě blýská, ale od bouřky nás dělí právě 2,5 tisícové pohoří. Vystupujeme a začínáme připravovat bivak. Tedy, ostatní připravují bivak.

Po kontrole auta se Low s Petrem rozhodují, že ještě teď pojedou zpět do Bajram Curi najít nějaký servis. Pošetilost, v neděli navečer! Přendávám si tedy pár teplých věcí a něco k jídlu k Lowovi do auta. Dostávám instrukce, abych za hodinu a půl a pak každou hodinu zavolala satelitním telefonem Lowovi. K tomuto účelu určuje Low asi 1m² plochy, kde jedině nalezl signál. Kolem půl páté Low a Petr odjíždí. Ostatní jsou již utábořeni. Dáváme si kávičku. Já vyrazím udělat nějaké fotky toho úžasného údolí, na zpáteční cestě sbírám nějaké dříví na oheň. Lenka se vypravuje s Bořkem, Magdou, Frantou a Jiřím st. na turistickou procházku k vodopádu, který ale bohužel míjejí. Zato se ale dostali k nějakému kusu ledovce. Ostatní zůstávají v táboře, shánějí a připravují dříví na oheň. Po hodině a půl stojím „na travičce“ a vytáčím Lova. Vytočená jsem ale spíš já, protože spojení se moc nedaří. Konečně – kluci našli servis, dokonce tam byli i lidi a už měch vyměňují. Zapalujeme oheň. Je příjemné teplo. Dany zkouší svoji novou IR dálkovou spoušť. Asi čtvrt hodiny se s tím trápíme, pořád máme exponované jen černé snímky. Když už jsme vyzkoušeli snad všechno, zjistili jsme, že nechal na objektivu krytku. I to se někdy stane. Po další hodině opět zkouším volat, kluci už vyrazili na cestu k nám, ale mezitím ještě zjistili, že problém nebyl jen v měchu, ale pravděpodobně je i v kompresoru. Konečně kluci lehce po desáté přijíždějí. Za výměnu měchu dal Petr 35 € a 500 leka. V průběhu opravy se stihli i najíst. Petr toho moc nenamluví. Sedíme u ohně.

DEN 7 5. července 2010

Zastav, vyskoč, vyndej, otevři, zapoj, pušť, odpoj, zavři, uklid', naskoč, jedem! Zastav, vyskoč, vyndej,...!

233 km: ▲ v údolí řeky Valbone – Rragam - Valon - Bajram Curi –Sopot – Bytyc – Golaj – Krume – Kukes – Mustafaj - ▲ nad řekou Drini te Zi poblíž Lugaj

Ráno vstáváme před sedmou. Oba měchy jsou prázdné. Vyrážíme tedy v půl osmé napřed do Bajram Curi do servisu. V plánu je opět výměna měchu za původní. Problém je totiž v kompresoru, který, pravděpodobně jak neustále dofukoval, odešel. Cesta řečištěm a pak i po zpevněné cestě je opět utrpením. Všechno v autě neskutečně skáče. Několikrát cestou zastavujeme a měch dofukujeme příručním kompresorem. Do Bajram Curi přijíždíme v 9,15. Na ulici Petr vidí šéfa servisu, kde byl včera. Vystupuje tedy z auta a jde za ním s tím, že máme stále problém. Vrací se ale s nepořízenou. Dnes nepracuje. Že by si včera vydělal tolik, že dneska pracovat nemusí? Dostáváme ale alespoň tip na další autoservis tady ve městě. Celkem lehce ho nacházíme.

Snažíme se spojit se skupinou, ale ještě nejsou v dosahu vysílaček a telefon je také nedostupný. V servisu bohužel nemluví anglicky a tak se snažíme co ruce a nohy stačí vysvětlit, že potřebujeme vyměnit měch. Dáváme servisákovi měch, říkáme, že ten je ok a že ten v autě je kaput a že je chceme vyměnit. Mezitím se zde objevuje nějaký muž, který umí trochu anglicky a tak ho využíváme jako tlumočníka. Nakonec nám říká, že máme 15 minut počkat, že dodělá auto, které má na rampě a pak se pustí do nás. Skupinu už slyšíme ve vysílačce, ale pořád se nám nedaří se s nimi spojit. Když se konečně slyšíme, říkáme, že jsme v jiném servisu a já jdu čekat na ulici před servis, aby nás lépe našli.

V 9,45 parkují ostatní na „parkovišti“ naproti servisu a Low jim dává do půl 12 rozchod. Ve městě jsou trhy, tak jdou nasát trochu městské albánské atmosféry. Low v servisu s Petrem a mechaniky diskutují o opravě. Pak zalézáme do přílehlého obchodu s autodíly a Low nakupuje. Když zjistí, že mu nerozumějí, obchází pult a naznačuje, že se podívá, co tam mají, a jde nakupovat. Prolézá obchod a hledá, co by se mu tak mohlo hodit. Budeme muset totiž nějak vyřešit dofukování měchu. Vysílají mě do nedaleké gumisteri (pneuservisu)

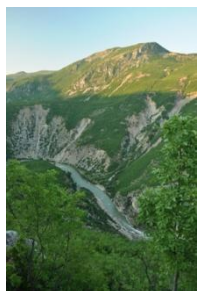

pro ventilek na duše z nákladňáků. Vracím se bez úspěchu, tak kupují alespoň normální na bezdušáky. Nějak si prý poradí. Chlapci běhají kolem auta a tak se vydávám do města koupit alespoň jablka na osvěžení a udělat nějakou fotku. Ve čtvrt na 12, když už se zdá, že se oprava chýlí ke konci, jde Low objednat do restaurace omeletu. Auto už je hotové, stačí už jen dofouknout měchy. Petr do prachu na zemi píše, jaký tlak tam má být. Začínáme dofukovat a najednou slyšíme, jak někde dost uchází vzduch. Krve by se v nás nedořezal. Nakonec se ale ukazuje, že vzduch uchází z hadičky kompresoru v opravně. Dofukujeme tedy naším kompresorem. Mechanik mi do bloku píše cenu opravy: 20 €. Při odjezdu si nad servisem všímáme ve 3. patře (staví se asi HOTEL) obytného autopřívěsu – kde se tam vzal? V půl dvanácté opouštíme servis a připojujeme se ke skupině v restauraci. Za omeletu, zeleninu, masový klobásek a chleba platíme 150 leka a ve 12 hodin se vydáváme s nadějí na další cestu. Kousek za městem zastavujeme na kopci, abychom si udělali fotku s pomníkem vojáka. My neustále kontrolujeme, jak je na tom měch. Ve 12,40 hlásí Pikachu cosi zapíchnutého v gumě. Nakonec se ukazuje, že hřebík nebyl zapíchný skrz. My v 12,45 poprvé dofukujeme měch: zastavujeme, vyskakujeme z auta, vyndáváme ruční kompresor, otvíráme haupnu, zapojujeme kompresor na baterku, dofukujeme, odpojujeme, zavíráme motor, uklízíme kompresor, naskakujeme do auta a jedem. Zkoušíme si půjčit kompresor na baterky od Jirků, ale bohužel dává málo a je vybitý, takže nám nezbývá nic jiného než používat Lowův kompresor a zastavit, vyskočit, vyndat, otevřít, zapojit, pustit, odpojit, zavřít, uklidit, naskočit. Intervaly mezi jednotlivým nafukováním se zkracují (2 až 3 minuty). Alespoň nám se to tak zdá. Vtipkujeme v autě, že ještě dva dni a dáme to pod 0,5 minuty. Ve čtvrt na 2 opouštíme na křižovatce Kukes - Bajram Curi - Kosovo asfalt a dále zase pokračujeme po šotolině. V půl třetí, ve městě Krume, tankujeme a my opět dofukujeme. Do Kukes to máme asi 30 km po asfaltu, pak do bivaku nás čeká cesta do hor po šotolině. Zastavujeme v sedle na fotečky. Je tady rozlámaný nějaký pomník a tak se Magda, Milča a Fanda za občasný rady nás ostatních dávají do skládání puzzlí. Ani nevím, jak to dopadlo, protože jsme z místa odjeli dříve, abychom si udělali malý náskok. Po pár kilometrech nás naše skupina dojíždí a předjíždí. Domlouváme se, že pojedeme přes Kukes. Za Kukes má Low vyhlídnutou jednu kavárnu u cesty a tam na nás počkají. My, až budeme vyjíždět z Kukes, se ohlásíme a oni nám objednájí kávu. Skupina díky našemu cvičení „Zastav, vyskoč, vyndej, otevři, zapoj, pušť, odpoj, zavři, uklid“, naskočí, jedem“ získává trochu náskok. Za Kukes, podle domluvy, zastavují v restauraci na kávu. V 16,15 jsme v Kukes a snažíme se spojit se skupinou. Marně. Píšu tedy Lowovi sms. Tu si ale čte, až když už jsme v restauraci, kde zastavujeme v 16,25. Dáváme kávu. Po prvním loku mi lezou oči z důlků, jak je silná. Ale dobrá.

Necháváme skupinu v restauraci, nafukujeme měch a opět vyrážíme v předstihu. Jedeme teď po cestě, kterou jsme jeli loni. Co 5 kilometrů dofukujeme.

Ve čtvrt na 8 přijíždíme do tábořiště. Ještě z loňska je tu ohořelý kmen stromu, který padl na vatru shledání. Tady jsme se totiž loni opět sešli se skupinou po našem samostatném výletě do servisu v Tiraně.

V tábořišti vyndáváme všechny věci z auta ven. Já kontroluji naše ztráty: vysypaná káva do kufru auta - vymetli jsme smetáčkem, rozbitých 5 vajec, naštěstí byla zmrzlá, takže jsem je oloupala a dala do krabičky, zítra se budou hodit ke snídani. Low a Petr začínají s výrobou „ručního dofukování měchu dle potřeby za jízdy, nebo alespoň z auta“. Já dnes i vařím jídlo, aby kluci mohli servisovat. Končí až za tmy. Část věcí ještě uklízíme do auta, zbytek necháváme na ráno, přivstaneme si, abychom to stihli. Dáváme si sprchu. Já jdu spát, Petr bere lahev slivovice a jde si sednout k ostatním k ohni. Jen aby to zítra jelo!

Lurská jezera

57 km: ▲ nad řekou Drini te Zi poblíž Lugaj - Lugaj – Lura e Vjeter – Park Lura (Kokore e Lures) - ▲ kdesi u Lurských jezer

Vstáváme před sedmou hodinou a ukládáme věci do auta, trochu musíme změnit uspořádání, protože za sedadly máme kompresor a kolem něj musí být volný prostor. K snídani si dáváme včera rozbitá vejce se slaninou a pečivo. Odjezd je dnes volný, přibližně kolem 9,00 hodiny. Před devátou nafukujeme měch. A ono nic. Co je špatně? Nakonec nás Low upozorňuje na to, že jsme zapomněli zapnout přívod proudu ke stykačům a tlakem nám vyletěla hadička. Takže Petr musí opět hadičku přidělat.

Lehce po 9, ale také odjíždíme. S nafouknutým měchem. Sraz máme ve vesnici Lugaj, kde v baru na návsí dáváme kávu a v přilehlém obchodě nakupujeme nějaké pití. Je zhruba 10 hodin a bar je dosti přeplněn místními chlapy, kteří klábosí a koukají na jakousi telenovelu – že by tady nebylo co dělat???? Kolem jde pán s oslem naloženým senem tak, že je mu vidět jen hlava a zadek. Pobízí ho slovy HEC HEC. V 11 hodin zastavujeme u dalších sádek, kde Low navrhuje koupit si další pstruhy k večeři. Nakonec se ale domlouváme, že si pstruhy necháme tady udělat a tentokrát budeme mít brzký oběd. Petr popohání obsluhu slovy HEC HEC. Cestou nacházíme

3 želvy. Dvě z nich nabíráme do aut jako suvenýry, dočasné útočiště nacházejí u Bořka v krabici.

Deset minut po dvanácté, nacpaní pstruhy, hranolky a salátem, vyrážíme směr hory. Po asi pěti kilometrech nám při nafukování opět vyletí hadička. Zastavujeme a voláme Lowa, aby se k nám vrátil. Půjčuje nám sekundové lepidlo, abychom ji přilepili. Low tedy dělá okružní

jízdu vesnicí. Všichni si ji moc chválí, ta vesnice je prý jako z jiné doby. Přilepujeme hadičku a chvíli čekáme, než lepidlo zatvrdne. Pokračujeme v cestě. Sice celkem pravidelně dofukujeme, ale už bez dalších problémů, za jízdy a HLAVNĚ BEZ CVIČENÍ „Zastav, vyskoč, vyndej, otevři, zapoj, pušť, odpoj, zavři, uklid', naskoč, jedem“.

Po necelých 20ti kilometrech neustálého stoupání vyjíždíme na

otevřenou náhorní plošinu ve výšce 1372 m.n.m.. Krásně zelené louky plné kytěk a obrovských divizen jsou zalité sluncem. Teplota se pohybuje kolem 30°C a pofukuje mírný vánek. Projíždíme náhorní plošinou a opět se vydáváme vzhůru, abychom po necelých 15ti kilometrech zastavili u jednoho z Lurských jezer (1675 m.n.m.) na dvacetiminutovou pauzu, kterou vyplňujeme lehkou svačinkou a focením žabiček a pulců.

Někteří (rozuměj Pikachu) se koupou. V půl čtvrté už opět sedíme v autech a pokračujeme.

Cesta teď vede lesem, který je zčásti vyhořelý. Ohořelé kmeny, následně vyšisované sluníčkem a oprýskané větrem až do běla působí zvláště. Mezi těmito bílými kmeny už ale vyrůstají nové stromy.

Odhadujeme, kdy asi tak mohlo k požáru dojít (večer se dovídáme, že požár v tomto národním parku byl 3 roky zpátky). Cesta je

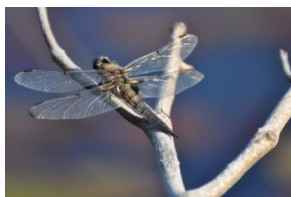

tu celkem náročná. Následujících 8 kilometrů sjezdu o 100 výškových metrů k dalším jezerům, kde dnes budeme bivakovat, nám trvá více jak hodinu. Docela slušná průměrná rychlost!

U jezera (1 577 m.n.m.) chvíli hledáme prostor pro tábořiště, ne úplně všichni jsou výběrem místa nadšeni, ale Low již dneska, přestože je teprve 5 hodin, nechce v cestě pokračovat. A ví proč. Jenže to my poznáme až zítra. Zahajujeme standardní operace při založení tábořiště, vybíráme místo, vybalujeme stoly, židle, vařiče a připravujeme večeři. My navíc ještě dofukujeme měch a auto podkládáme špalkem, který Petr řeže na míru (myslím na míru jako na míru a ne na míru jako na Míru) Lowovou pilou. Low se vypravuje na průzkum baráku. Bez skrupulí leze i dovnitř, v domě

sice nikdo není, ale vypadá to, že je obydlený. Na zábradlí visí nějaké prádlo, uvnitř je prý „zařízený“ pokoj, kolem baráku jsou na zemi na plachtě poskládány trsy borůvčí na sušení. Vydávám se na focení okolí a hlavně jezera, které je plné leknínů a blatouchů a podle zvuku i žab. Za chvíli se u domu objevuje starší žena. Není zrovna naší přítomností nadšená, nechce se ani fotit a dokonce na Magdu s Bořkem hrozí srpem. Nakonec ale k žádnému vážnějšímu konfliktu nedochází.

náhodou nemáme cigarety. Po večeři usedáme opět k ohni. O dřevo tu není nouze, všude okolo se válí ohořelé kmeny stromů. Franta se rozhoduje, že vyleze na „kopeček“, který se nad námi tyčí. Dohadujeme se, jestli to stihne ještě za světla. Za soumraku se ten kopec zdá jako zdolatelný. Kousek nad polovinou cesty k vrcholu je již docela tma. Místo výskytu Franty už detekujeme jen podle blesku fotoaparátu, jak nás Franta fotí. Zbytek cesty na vrchol už vzdává a vrací se dolů. I tak si zasluhuje náš obdiv, zejména pak ráno, kdy za plného denního světla přehodnocujeme naše večerní odhady, jak je kopec prudký a dlouhý.

DEN 9 7. července 2010

Záhada měchu

98 km: ▲ kdesi u Lurských jezer – Qafa Mure – Selishte – Peshkopi - ▲ u Klenje

Jako obvykle vstáváme kolem sedmé hodiny a následuje běžný ranní koloběh. Ze všeho nejdříve ale kontrolujeme měch a zjišťujeme, že během noci vůbec neušel. Auto je stále asi 1 cm nad polenem, které pod něj včera Petr dal. Je to pro nás celkem překvapivé zjištění, ale říkáme si, že až se vydáme na cestu, tak klesne. I kolem domu usedlíků je pohyb. Nejdříve z domu odchází ženy s dětmi, přes ramena nesou prázdné bílé vaky. O něco později opouštějí dům i dva muži, kteří se včera

vrátili domů asi až za tmy.

Kolem deváté hodiny se vydáváme na cestu. Projíždíme už dost náročným terénem, chvílemi bláto, vodou vymleté cesty, prudké sjezdy. Měch je pořád nafouknutý. Drnčení u kola nás nutí zastavit a prozkoumat, co se děje. Kámen. Vzápětí Bořek před námi nabírá podvozkem kládu, naštěstí se mu podaří rychle vyprostit. Auto se na cestě naklání ze strany na stranu. Dokonce při jednom náklonu trhám přímo z auta ve svahu lesní jahody. To Petra na deset minut vyřazuje z komunikace, protože smíchy nemůže ani mluvit. Měch stále ještě nic neupustil. Při jedné kontrole, jak na tom měch je vysedám z auta, krok a Moje bota (i s nohou) mizí v blátě. Ale kdyby obyčejná bota! Ona je to nová bota! Je to její první výlet. To jsem celá já. Ale hlavní je, že jsem zachránila foťák, který jsem samozřejmě měla v ruce. Sundávám teda boty, tu zabláčenou uklízíme do igelitu, někde cestou u vody ji snad vypereme. Pro dnešní den tedy беру завдѣк забками. Špinavé ruce myji v nedaleké hlubší louži a na řadu přicházejí i vlhčené ubrousky.

Jedeme dál. Jeep si sedá na břicho, ale po krátkém podložení kol kameny je už zase ready. I nám se lehké poležení na bříšku nevyhne, když jedním kolem v kluzkém terénu sklouzáváme do vymleté koleje. Po 9 km jízdy vyjíždíme v 11 hodin z prostoru lesa na otevřenou náhorní plošinu. V loukách hledáme cestu, kudy jet.

Low do vysílačky hlásí, že narazil na horskou výrobu sýra. Jdeme na exkurzi! Naštěstí nikdo z výpravy nepracuje na hygienické stanici. Ležení je opravdu primitivní, hygienické podmínky striktní. Přesto ochutnáváme

místní sýr a tvaroh. Chutná opravdu skvěle. Pořizujeme fotodokumentaci. Na oplátku tady necháváme pár českých piv. Přes louku se vydáváme na cestu.

Měch je pořád nafouknutý. Je to trochu komplikované, protože ve vysoké trávě je spousta potoků a bažinek. I tady je to docela slušný offroad a tak nám chvilku trvá, než jsme všichni na cestě. Už je nám všem jasné, proč Low včera nechtěl pokračovat v cestě. Na nebi se začínají honit mraky, ochladilo se na 16°C. Pokračujeme v cestě. Terén je opět dost náročný, většinu doby jedeme na redukci a nízký stupeň. Po nějaké době se konečně dostáváme na nepatrně lepší cestu. Zastavujeme u

říčky na koupání a svačinu a my toho využíváme a pereme moji botičku. Pak ji Petr přivazuje ke stanu, aby uschla. Low to neoznačuje za zrovna podařený nápad vzhledem k množství prachu, které se kolem našich aut zvedá. Ale pořád lepší než plné ne zrovna libě vonícího bahna. Jedeme dál.

Konečně! Asfalt! Dnes ho po té výživné cestě vítáme. Jenže jakmile překračujeme rychlost 30 km/h ozývá se neskutečně monotónní pípání. Signalizace zvedlého zadku auta. Takže kuřata v autě vystřídal couvající bagr. Teprve lehce po jedné hodině pípání utichá a my zjišťujeme, že měch je prázdný. Poprvé dnes dofukujeme. (13,05) Na jednu stranu jsme rádi, že nás dofukování minulo zrovna v tom nejtěžším úseku cesty, na druhou stranu si lámeme hlavu s tím, proč tak dlouho vydržel. Je to prostě záhada.

Ve čtvrt na čtyři, 35 kilometrů od sýrárny, dáváme půlhodinovou pauzu na koupání a pokračuje do Peshkopi. Do Peshkopi přijíždíme ve čtvrt na pět, tankujeme. Low zde má v plánu také poobědvat. Nebo povečeřet? No prostě se najíst. Má zde vytipovanou jednu restauraci. Jenže jí nemůže najít. Navíc se při cestě městem trochu ztrácíme. Zbytek skupiny si dělá okružní jízdu městem, my se je snažíme najít. Jako poznávací místo volíme kruhový objezd, o kterém by se dalo hodně diskutovat, zda je kruhovým objezdem. Kdyby na příjezdových silnicích nebyla značka kruhového objezdu, ani bychom to nepoznali. Nakonec se v úzkých uličkách města setkáváme a vzápětí jsme i u restaurace, kde Low objednává jídlo. Než bude jídlo hotové, kupujeme ve vedlejším obchodě jako suvenýry zvonečky a přívěsky se znakem Albánie. V místním minimarketu kupují víno a klobásy. Víno je sice makedonské, ale co se dá dělat, albánské nemají. Abychom si zkrátily čekání na jídlo, zalézáme s Magdou do jedné z uliček. Ta je plná dětí. Děcka jsou neskutečně špinavá a hlučná. Ochotně nám pózuji, štěbetají, mávají na nás, pak chtějí vidět fotky. A pořád jich přibývá. Ještě že už je večere. Při večeri domlouváme další plán cesty. Nakonec vítězí varianta, že ještě dnešní noc budeme spát v Albánii, přestože nás to bude stát dvacetikilometrovou zajižďku. Po večeri nám hostinský nabízí ještě zdarma kávu a to nemůžeme odmítnout. Dokonce nám ji dává ven a přináší i stolek, abychom si ji mohli položit. A to i přesto, že když jsme se ptali, jestli nám může dát stoly na večeri ven, tak

to rázně zamítl. Low nám ještě do 6 hodin dává prostor pro utracení posledních leka. Já dávám dětem zbytek bonbonů. Místní mladíci okukují naše auto. Kroutí hlavou nad náklonem, který je způsoben již zase prázdným měchem. Petrovi radí, že si má upustit přední kolo, aby nebyl tak z kopce. ☺

Po šesté vyrážíme z Peshkopi s tím, že budeme hledat místo někde u řeky, kolem které pojedeme, kde by se dalo tábořit. Nejdříve ale kousek za městem zastavujeme na exkurzi do jednoho z větších bunkrů. Bohužel žádné místo, kam by se vešlo 6 aut, dost dlouho nenacházíme, kolem řeky jsou samá pole. Cestou vidíme několik letících obrovských roháčů. Uchvacuje nás, jak létají „na stojáka“. Kolem půl deváté setkáváme na cestě mladíka s koněm. Low se ho chce zeptat, jestli neví o nějakém místě. Mladík ale musí honit koně, který mu mezitím utekl. Nakonec koně uvazuje k nějaké ohradě a vrací se k Lowovi. Domlouvají se, že nás nechají spát na svém pozemku, otevírají vrata a my zajižďujeme na posečenou louku. Na louce

ještě docela živě diskutují o tom, kde se máme utábořit. Už skoro za tmy nakonec bivakujeme. Přichází (přijíždí) další domorodci, Low dokonce domlouvá, že nám místní přivezou dřevo na oheň (za poplatek). V Peshkopi jsem si koupila meloun a tak s Lenkou půlku dáváme hezky lžícemi. Druhou půlku nabízíme Pikachum. Jenže

skromňáci ho nechali u auta a když, již za tmy, pro něj Petr jde, aby jim ho donesl – tak již mají své strávníky na sobě – mravenčí hujerovic famílie si prostě udělala sladký večer a nejspíš i celý další den. Večer pak společně s některými z místních sedíme u ohně a probíhá lekce albánštiny a makedonštiny. Low nás druhý den ráno zkouší, jak se řekne kůň, želva apod. Jediný, kdo si to pamatuje je ale asi jen on sám. (Takže ho podezřívám, že už ta slovíčka uměl dávno předtím)

DEN 10 8. července 2010

Hřbitov lokomotiv

230 km: ▲ u Klenje- Librazhd – Perrenjas – hraniční přechod ALB-MK – Struga – Lískovec – Resen – Bitola – Borce – Dunje – Belovodica - ▲ někde u Drenovo

Ráno odjíždíme v 8,00 z tábořiště. Ke snídani jsme si ohřáli párečky z konzervy a moc jsme si pochutnali. Včera večer u ohně jsme se dohodli, že nepojedeme do Makedonie přes Peshkopi (museli bychom se ca 20 km vracet), ale budeme pokračovat ještě chvíli Albánií. Před desátou projíždíme náhorní planinou s vodní nádrží. Přes planinu se táhne linie bunkrů. Zastavujeme na asi 20ti minutovou protahovací a fotící pauzu a pak

pokračujeme v cestě. Hledáme nějaký bar, kde bychom si mohli dát kávu. V docela hezky vypadající restauraci s krásným výhledem mají ale jen ledovou a tak pokračujeme dál, abychom po pár kilometrech narazili na další

bar, kde si dáváme půlhodinovou pauzu a vytouženou kávu. Po pár kilometrech opouštíme šotolinovou cestu a jsme na asfaltu. Máme to asi 30 kilometrů do Perunjas. Cesta vede údolím a podél silnice se vine asi jediná železniční trať v Albánii. Dokonce i míváme vlak.

Do Perunjas dorážíme lehce po poledni a nejprve se zastavujeme na místním nádraží. Ono to z ulice jako nádraží vůbec nevypadá. Na nádraží přijíždíme dvorem obklopeným starými, sotva stojícími, budovami. Vlastně asi na peroně, kde jsme zaparkovali, to jako na nádraží nevypadá. Stará ošuntělá budova bez jakéhokoli nápisu při bližším ohledání ale ukázala čistě a relativně nově zařízenou čekárnu. Na nástupišti je několik lidí. Během chvíle přijíždí vlak, který jsme míjeli. Po jeho odjezdu se vydáváme na obhlídku toho, proč jsme sem přijeli – nádražní vrakoviště. Staré vlaky a lokomotivy. Lokomotivy z ČKD. S pěticípými hvězdami. Rezavé. Seřazené jedna za druhou. Prorostlé vysokou trávou a křovím. Místní obsluha železnice se nám snaží naznačit, že z bezpečnostních důvodů bychom tam neměli lézt, ale stejně nakonec někteří vylézají na lokomotivy a fotí. Asi bych tam uměla strávit i víc času. Popojíždíme kousek dál do města a ve fast foodu u mešity si kupujeme oběd: souflaqui, pizzu a hranolky. Docela chutné. Chtěla jsem ochutnat i burek, ale bohužel už nebyl. Obědváme před fast foodem na schodech.

Ve čtvrt na 2 vyrazíme směr hranice. Před hranicí ještě zajíždíme v sedle Qafe Thane na vyhlídku na Ohridské jezero. A pak už míříme k přechodu. Na albánské straně platíme poplatek 1€ za auto za používání silnic. Kontrola na albánské i makedonské straně je bez problémů, jen zdejší obvyklým tempem a tak zde trávíme asi půl hodiny. Po dvacetiminutovém sjezdu z hraničního přechodu přijíždíme do Strugy, města na břehu Ohridského jezera a jedeme se podívat na výpust. Je tady neuvěřitelný proud. A voda je neskutečně čistá. Fotíme a pozorujeme místní mládež, jak se nechává unášet proudem, jak skácou z mostu do řeky.

Po půl třetí odjíždíme. Po další hodině a půl jízdy po asfaltu zastavujeme na kávu a pak opouštíme hlavní silnici a začínáme se opět šplhat do kopců po prašných cestách.

Diskutujeme o místě na táboření. U vody? S krásným výhledem? Místo u vody bohužel nenacházíme. Projíždíme zajímavou vesnicí, která vypadá jak z 18. století. Kolem 6 přijíždíme do sedla, kde je krásný výhled. Sjíždíme ze silnice a hledáme plac. Jenže tady strašně fouká. Petr se pokouší roztáhnout roletu. Jenže vítr mu ji téměř vytrhne z rukou. Roman podotýká, že snad z našeho auta chce udělat rogalo. Nakonec po diskusi místo opouštíme a vracíme se asi 4 km zpět pod vesnici, kde rozbíjíme tábořiště podél cesty. Večer u ohně překvapuje Low Petra (i ostatní) tím, že Petrovi předává dětské nafukovací plovací rukávky, které koupil ve Struze. To jako připomínku naší loňské cesty, kdy jsme nejprve utopili auto a pak i foťák. Doufáme, že zde nebudou brzo ráno jezdit traktory.

DEN 11 9. července 2010

Mramorový lom a telefonní budka

144 km: ▲ někde u Drenovo - Kavadarci – Negotino – Pepelište - ▲ u přehrady

Petra postihly střevní problémy a tak během balení asi 2x odbíhá. Ordinuji mu 2 tablety immodia. Vzpomínáme na podobnou situaci, ve které jsem byla já loni ve Fierze. I přes problémy si ale Petr k snídani dává opečené klobásky, které nám zbyly od večera. Já si pochutnávám na chlebíku s máslem a malinovou marmeládou. Postupně před devátou opouštíme tábořiště a jedeme přes vesnici, kde někteří zastavují na focení, do sedla, kde jsme včera chtěli kempovat. Najíždíme tady na asfaltku, kterou zase po chvíli opouštíme.

Bohužel zakreslení cest v našich mapách je jiné než realita a tak za chvíli naše cesta končí u kostelíka pod nějakým kopcem. Značení cest je tu opravdu zajímavé. Otáčíme se a hledáme jinou cestu.

Asi ve 1/4 na 11 zastavujeme u mramorového lomu, abychom se zeptali, jak se dostaneme přes

sedlo. Bohužel zdejší hlídači nerozumějí a tak volají pravděpodobně šéfa lomu. Ten za chvíli přijíždí. Radí nám cestu. Roman s ním ale ještě domlouvá návštěvu lomu. Souhlasí, ale chce, abychom jeli jeho autem. Když ale zjišťuje, že nás je 13, vzdává to a pouští nás tam v našich autech. Zastavujeme pár metrů od stěny, ze které dělníci odlupují obrovské a úžasné pravidelné kvádry mramoru. Přimo do lomu z bezpečnostních důvodů nemůže, ale i tak je to pro nás zážitek. Bereme si vzorek kamene a asi po čtvrt hodině odjíždíme. Vracíme se kousek zpět a vydáváme se cestou, kterou nám poradili v lomu. Cesta je sice v mapě značená jako lepší, ale ve skutečnosti je polní cesta. V jedné vesnici vidíme telefonní budku. Kdo má vybitý telefon, může si zavolat domů! Cestou Petr zjišťuje, že na Garminu máme i transmitter a tak si

konečně můžeme pustit muziku a hlášky z filmů a, když se nám podaří přefouknout měch, přetlout tím to ubíjející pípání. Po jedenácté hodině zastavujeme na pipi pauzu v sedle. Fotíme tady obrovské a krásné barevné kobylky. Vyndáváme sušenky a ledovou kávu, které pak jíme při další cestě. Cesta se teď často mění- chvílemi je kamenitá, prašná,

chvílemi zarostlá a blátivá, skoro džungle.

Při zastávce u nějaké nádrže Petr vyndává rukávky, které dostal včera večer od Lowa a nasazuje si je. Chvíli s nimi i jede, prý je to dobrá podložka pod loket. Jenže za chvíli je pod rukávky zpocený a tak je zase odkládá.

Sjíždíme dolů do údolí a v jednu hodinu přijíždíme do městečka Kavadarci, kde zastavujeme v restauraci na oběd. Teplota je opět lehce přes 30°C. Vrchní nám nabízí mix gril, domlouváme počet lidí. Za chvíli se na stůl nesou 3 mísy se zeleninou, čerstvým sýrem, nebo spíš tvarohem a opečeným sýrem (lahůdka!) Vrháme se na to jak kobylky. Za chvíli pak přináší

vrchní 4 mísy s masem: vepřové plátky, žebro, placky z mletého, kuřecí plátky a kuřecí rolku plněnou sýrem a šunkou. Ani to všechno nemůžeme sníst a tak si zbytek masa nakonec bereme ještě s sebou. Trošku divadlo předvede Low při placení. Nezdá se mu účet a tak posílá vrchního, ať to víc rozeplíše do detailu.

Nakonec platíme sjednanou sumu a kolem půl třetí jsme už zase v autech. Opět sjíždíme mimo asfalt na polní cesty, malinko kufrujeme. Zastavujeme u pramene vody. Vedle cesty si všímám sušičky tabáku – kůly, mezi kterými jsou na šňůrách navlečené tabákové listy. To vše je chráněno igelitovou plachtou. Dělán pár fotek jak sušičky, tak i políčka, kde se tabák pěstuje a putujeme zase dál. Lehce po šesté dorážíme k přehradě, kde chce Low kempovat. Voda tady není nic moc a vlez do vody už vůbec ne. Tomovi se to moc nelíbí a tak se vydává ještě kousek dál na průzkum terénu. Za chvíli se vrací, že nic lepšího nenašli. Loučí se s námi Roman a Dan. Chtějí být v sobotu ráno už v Bratislavě, tak pojedou durch. Stavíme bivak, vaříme, A tak dál. Franta s Lenkou prolézají okolí a podaří se jim vyfotit agamu. Večer opět sedíme u ohně. Zase je tu spousta komárů, repelenty jsou zase v permanentním provozu. Ve snaze o fotografii honím okolo letícího roháče. Za letu fotit doopravdy nejde a tak se spokojují s fotkami, když usedá na zem. Večer opět využívám vlažnou sprchu. Je příjemné spláchnout ze sebe prach z cest. U ohně domlouváme postup na další den. Zdá se, že všichni už máme offroadění dosti a tak odmítáme Lowův návrh ještě pojezdit po náhorních plošinách Makedonie a odsouhlasujeme jeho druhou variantu: co nejkratší cestou najet na dálnici a pak už jen šedý nudný asfalt.

DEN 12 10. července 2010

Dálnice, hraniční přechody, loučení

859 km: ▲ u přehrady Sv. Nikole – Kumanovo – hraniční přechod MK-SRB - Bělehrad – hraniční přechod SRB – HU – Budapešť (HU) - ▲ na ČS kdesi na dálnici za Budapeští

Petr vstává před šestou. Opravuje čerpadlo od sprchy. Před sedmou vstávám i já. Snídáme, balíme. Franta nachází malinkou želvičku – velkou jak krabičku od sirek. Asi miminko. Vzápětí Milča nalézá pravděpodobně i její maminku. Vyrážíme podle plánu v půl deváté, abychom najeli co nejvíce. Kolem desáté přijíždíme na ČS, kde tankujeme a dofukujeme kola. Kupujeme také makedonskou MPZku. Dáváme si kávu a svačinu. Loučíme se s Jirky, jedou sice ještě kousek s námi, ale plánují prodloužit si cestování a tak se vydávají ještě do Rumunska. Bořek nám říká, že máme auto jak z JIPky. Samá hadička. Ve ¾ na 11 opouštíme ČS.. Na hranici se Srbskem to máme 15 kilometrů. V 11,05 zastavujeme v koloně před hraničním přechodem. Pikachu se na auto hned lepší cikánka a dožaduje se nějakých peněz. Lowa zase obšťastňuje nějaký prodejce, nabízí mu brýle, pak CD a já nevím co všechno. Na hraničním přechodu trávíme asi jednu hodinu. Najíždíme na dálnici a frrr! V půl třetí dáváme na ČS OMV 45 minutovou pauzu a pozdní oběd – kuřecí steak a mleté maso. Kolem páté odpoledne projíždíme celkem v pohodě Bělehradem. Za Bělehradem stavíme na další krátkou protahovací a biologickou pauzu. V 8 hodin jsme před Srbsko-Maďarskou hranicí. Na poslední srbské ČS tankujeme a kupujeme maďarskou dálniční známku. Krátké čekání na hranici si zpestřujeme filmem Pelíšky. Po lehké prohlídce jak na straně srbské, tak na straně maďarské jsme v 9 hodin večer opět v Evropské Unii. Pokračujeme po dálnici. Bořek přerušuje rádiový klid a zpestřujeme si jízdu a zvyšujeme bystrost ruskými a budovatelskými písněmi. Jestli nás někdo poslouchal, tak raději ani nechci vědět, co si o nás myslel. Před devátou najíždíme na silnici Mo – obchvat Budapešti, kde zastavujeme na ČS, abychom se občerstvili. Někteří ještě dávají klobásky. Ve ¼ na 12 odjíždíme s tím, že jakmile sjedeme z Mo, začneme hledat místo na nocleh. Chlapci, zejména Pikachu, který bude spát pod širákem, prosí o výběr místa, kde nebude moc létající, kousající a sající havěti. Navrhujeme

spát někde na odpočívadle, ale Low to zavrhuje s tím, že u dálnice není klid. O půlnoci zastavujeme u pole s kukuřicí. Po vystoupení z aut nás atakuje nejen vlhké vedro, ale i komáři. Low nás upozorňuje, že nedaleko je železniční trať jestli nám to nevadí. Blízkost tratě ostatně brzy poznáváme sami. Když po pěti minutách projíždí již třetí vlak, nasedáme zpět do aut a vracíme se na dálnici. Zastavujeme na nejbližším odpočívadle. Parkoviště je naštěstí od silnice oddělené budovou a tak to s tím hlukem není tak hrozné. Zalézám rovnou do stanu, někteří ještě sedí a popíjejí pivka, která koupili na ČS..

DEN 13 11. července 2010

A zase dálnice, hraniční přechody, loučení. A domov

486 km: ČS kdesi na dálnici za Budapeští (HU) – Bratislava (SL) – Brno – Praha - Úžice

Petr jako vždy vstává přede mnou. Jde na wc na čerpačku. Kupuje kávu. A servíruje mi ji do pelíšku. Odjíždíme v 8 hodin bez snídaně. Na snídani se zastavíme někde na Slovensku na čerpačce. Cestou nás Low informuje o tom, že kluci Slováci jsou již doma. Ve čtvrt na 10 projíždíme hraničním přechodem Rajka a za chvíli již stavíme na ČS OMV na snídani. Na parkovišti potkáváme partu Land Roveráků z Plzně, kteří se vracejí z Rumunska. Po krátké debatě se přesouváme na čerpačku na snídani. Z nabídky si vybíráme hemenex, abychom se vzápětí dozvěděli, že o víkendu kuchyně nefunguje. To je fajn. Dáváme si tedy nějaké bagety a kávu a před desátou pokračujeme v cestě. V půl jedenácté překračujeme řeku Moravu. Jsme v Čechách. Před půl dvanáctou se za Brnem loučíme s Bořkem a Magdou a v půl jedné zastavujeme na Melikaně na oběd. Lehce po jedné hodině se loučíme s ostatními členy výpravy. Prahou projíždíme bez problémů, provoz je celkem klidný. Na LukOilu ve Zdíbech zastavujeme natankovat, už nějakou dobu nás svítí hladové oko. Před námi na silnici se míhá žlutý Def a tak se ještě naposledy spojujeme vysílačkou s Tomem, Milčou a Frantou. V půl třetí zastavujeme v Úžicích, abychom podali hlášení, že jsme OK doma. Ve 14,45 zastavujeme před domem a vítáme se s sousedy.

I druhá cesta do Albánie byla nádherná. I přes lehké technické potíže jsme se v pořádku vrátili. A máme spoustu vzpomínek a zážitků. Lowovi se to vážně povedlo, letošní trasa zase posunula laťku o kousek výš.